

UITTREKSEL UIT HET REGISTER DER BERAADSLAGINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

28/06/2021

Agendanummer: 1

AANWEZIG:

Guy Sillen, voorzitter,
Johan Sauwens, burgemeester,
Bruno Steegen, Peter Thijs, Guido Cleuren, Fons Caubergh, Griet Mebis, Emile Degève,
Maïke Meijers, schepenen,
Frieda Brepoels, Veerle Schoenmaekers, Jean Geraerts, Inge Moors, Ann Thijs, Annick Ponthier,
Tom Bosch, Wouter Raskin, Veronik Moesen, Johan Danen, Jeroen Lowist, Pieter Nelissen,
Lisbet Aerts, Baudouin Wolwertz, Antoine Geris, Bart Lindelauf, Michiel Peters, Relinde Willems,
Cindy Sax, Sandra Jans, raadsleden,
Kristien Schoofs, algemeen directeur

Onderwerp **Principiële beslissing tot samenvoeging van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt**

BEVOEGDHEID EN JURIDISCH KADER

De gemeenteraad is bevoegd op grond van artikel 345 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

FEITELIJKE CONTEXT

De gemeenteraden van Bilzen, Hoeselt en Riemst beslisten in de maand oktober 2020 om een haalbaarheidsonderzoek naar een mogelijke fusie te laten uitvoeren. Het onderzoek werd toegewezen aan IDEA Consult en uitgevoerd in de periode november 2020-juni 2021.

Er vond tijdens het traject een zelfevaluatie plaats in elk van de besturen. En er kwamen overlegmomenten en werksessies met medewerkers en een uitgebreide screening van data en informatie. Op drie momenten in het traject waren er ook info- en consultatiemomenten voor de gemeenteraadsleden. De opvolging van het onderzoek gebeurde vanuit een begeleidingsgroep, samengesteld uit twee politieke vertegenwoordigers vanuit elk van de Colleges van Burgemeester en Schepenen.

De uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek heeft de vertegenwoordigers van de gemeenten Bilzen en Hoeselt overtuigd dat een fusie een meerwaarde kan betekenen voor beide gemeenten. Beide besturen willen het fusiespoor dan ook ten gronde verder verkennen en nemen daarom deze principiële beslissing.

De gemeente Riemst heeft aan het einde van het traject de rol gelost. De vertegenwoordigers gaven in de begeleidingsgroep te kennen dat er geen draagvlak zou kunnen gevonden worden bij hun raadsleden voor een principiële beslissing.

MOTIVERING

Bestuurskracht onder druk

De verwachtingen ten aanzien van de lokale besturen zijn de laatste jaren sterk toegenomen. Enerzijds worden, vertrekkende vanuit het versterken van de lokale autonomie, steeds meer bevoegdheden vanuit de Vlaamse overheid gedecentraliseerd naar de lokale besturen. Anderzijds verwachten burgers veilige en aantrekkelijke steden/dorpskernen, veel en diverse mogelijkheden voor vrijetijdsbeleving, een kwaliteitsvolle (digitale) dienstverlening, snelle communicatie,... Ook de maatschappelijke uitdagingen voor de lokale besturen worden steeds complexer.

Vanuit deze evoluties, komt de bestuurskracht of de verhouding tussen taakstelling en beschikbare middelen (financiën en personeel) onder spanning. Onderzoek bevestigt dat in het bijzonder kleine gemeenten het bijvoorbeeld moeilijk hebben om een professioneel communicatiebeleid te voeren (Thomas More, het grote communicatieonderzoek, 2017), verwachtingen in te lossen op vlak van digitalisering (I-monitor, 2016), alsook beschikken over minder vrije beleidsruimte (IDEA Consult, 2016). Kleine besturen ondervinden ook meer en meer moeite om medewerkers aan te trekken.

Schaal kan het verschil maken

Schaalvergroting vindt plaats in tal van domeinen zoals veiligheid, sociale huisvesting, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening. Deze tendens breidt zich uit in het bestuurlijk landschap, op lokaal niveau. In 2019 zagen in Vlaanderen 7 nieuwe gemeenten het daglicht.

De Vlaamse Regering wil schaalvergroting ondersteunen om sterke en bestuurskrachtige lokale besturen te creëren. Ze stimuleert en ondersteunt fusies van gemeenten via verschillende maatregelen zoals een schuldovername, een garantieregeling voor verschillende fondsen, een optimalisatie van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en een ondersteunende opdracht voor de provinciegouverneurs.

Toekomstgericht besturen

Besturen is verder kijken dan vandaag en zich voorbereiden op morgen. Het is de wens én de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur van Hoeselt & het stadsbestuur van Bilzen, om ook in de toekomst een daadkrachtig bestuur te zijn met een kwalitatieve dienstverlening voor de inwoners en voldoende investeringsmogelijkheden. Het bestuur wil de toekomst mee vorm geven en niet alleen ondergaan. Schaal maakt daarin wel degelijk een verschil. De mogelijke samenvoeging van de gemeenten Bilzen en Hoeselt vormt vanuit dat perspectief een wissel op de toekomst.

De perspectiefnota van IDEA Consult, die het resultaat is van het haalbaarheidsonderzoek, duidt de potentiële meerwaarden aan voor burgers, beleidsmakers en medewerkers:

- **Betere dienstverlening**
 - Grotere diensten kunnen de continuïteit op permanente basis waarborgen;
 - Meer specialisatie om de toenemende complexiteit van samenlevingsvraagstukken en regelgeving te kunnen opvolgen;
 - een verruimde toegankelijkheid van de dienstverlening voor burgers en ondernemers, zowel digitaal, als via de klassieke kanalen.
 - Verruimde mogelijkheden voor outreachend werken naar kwetsbare doelgroepen.
- **Meer ruimte voor langetermijnbeleid en toekomstgerichte investeringen**
 - Binnen de ruimere teams kunnen taken worden gehergroepeerd en komt er capaciteit vrij om in te zetten voor langetermijnvisie en een sterkere regie vanuit het lokaal bestuur;

- uit onderzoek is gebleken dat het aandeel verplichte taken van het bestuur (medebewind) minder doorweegt in het budget naargelang de grootte van de gemeente. Dat betekent dat er door een fusie meer vrije beleidsruimte en dus investeringsruimte ontstaat voor beide gemeenten.
- **Een sterkere organisatiestructuur**
 - door het bundelen van de capaciteit kunnen de ondersteunende functies verder worden geprofessionaliseerd (personeel, ICT, financiën, logistiek,...);
 - er ontstaan meer ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers en een sterkere wervingskracht naar nieuwe medewerkers.

De titel van de perspectiefnota drukt duidelijk uit wat de twee besturen voor ogen hebben: 'samen grenzen verleggen'. Geen loutere optelsom maken van de bestaande situatie, maar een vernieuwend project vorm geven voor de komende generaties.

Zoals ook in de perspectiefnota geduid, beseft het bestuur dat de genoemde voordelen van fusie niet absoluut zijn. Groter houdt ook het gevaar in van meer afstand, van minder betrokkenheid en bureaucratie. Vandaar dat het bestuur in de voorlopige krijtlijnen voor het toekomstproject grote aandacht wil geven aan een dorpenbeleid. Het gaat om een fusie van 23 dorpen i.p.v. 2 gemeenten.

Nog een weg te gaan

Hoewel de vertegenwoordigers van de stad Bilzen en de gemeente Hoeselt principieel geloven in de potentiële meerwaarde van fusie, blijven er nog heel wat zaken verder uit te klaren en te verfijnen. Voorafgaand aan een definitieve fusiebeslissing willen de besturen dan ook grondiger afstemmen over tal van thema's en consensus zoeken over een eengemaakt beleid en een eengemaakte organisatie in de toekomst.

In aparte onderdelen van de perspectiefnota wordt beschreven hoe dit traject de komende maanden zal worden aangepakt. Communicatie en participatie is als een apart onderdeel opgenomen omdat medewerkers en burgers actief in het veranderingstraject zullen worden betrokken.

Deze intentie tot samenvoeging wordt gedeeld door het college van burgemeester en schepenen van de stad Bilzen.

BESLISSING

- Art. 1 De gemeenteraad hecht zijn principiële goedkeuring aan een vrijwillige samenvoeging van de stad Bilzen met de gemeente Hoeselt.
- Art. 2 De beoogde samenvoegingsdatum is 1 januari 2025.
- Art. 3 De voorgenomen samenvoeging wordt verder onderzocht met het oog op een eventuele goedkeuring van het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging door de gemeenteraad en indiening van dit voorstel bij de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december 2023.
- Art. 4 Er wordt beslist om de procedure voor de aanstelling van een transitie-manager op te starten.
- Art. 5 De Vlaamse regering wordt in kennis gesteld van deze principiële beslissing tot samenvoeging.

De algemeen directeur,
Kristien Schoofs

De algemeen directeur,
Kristien Schoofs

Namens de gemeenteraad,

Voor eenskluidend afschrift,

De voorzitter,
Guy Sillen

De voorzitter,
Guy Sillen

